

Sygn. akt III PK 43/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa R. M.

przeciwko Akademii [...] im. [...] w P.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy ,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 23 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. wyrokiem z dnia 3 grudnia 2013 r., po rozpoznaniu apelacji pozwanej A. w P. od wyroku Sądu Rejonowego w G. Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 czerwca 2013 r. przywracającego powoda R. M. do pracy, zmienił wyrok tego Sądu w ten sposób, że powództwo oddalił oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.301 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy w dużej mierze błędnie ocenił stan faktyczny. Z zebranej w sprawie dokumentacji i zeznań świadków wynika bowiem, że powód ewidentnie przekroczył zakres umocowania dotyczący inwestycji - modernizacja budynku dydaktycznego fizjoterapii w G. przy ul. O.[...], ponieważ bez zgody swojego bezpośredniego przełożonego zgodził się

na zmianę opraw oświetlenia na tańsze, działając z przekroczeniem udzielonego mu umocowania, bezpodstawnie podpisywał dokumenty (uzgodnienia materiałowe) w imieniu pracodawcy, a wprowadzona zmiana opraw oświetleniowych na tańsze nie została powiązana z obniżeniem wynagrodzenia wykonawcy, które zostało skorygowane dopiero po interwencji pozwanego i okresowym wstrzymaniu finansowania inwestycji. Ponadto, podstawową i wystarczającą przyczynę rozwiązania z powodem umowy o pracę stanowiła utrata zaufania do pracownika zatrudnionego na kierowniczym stanowisku pracy, wynikająca z działania bez wymaganego pełnomocnictwa do kontraktowania, w tym z zaakceptowania oferty wykonawcy na sufity podwieszane w kwocie przekraczającej 400.000 zł, a także zaniechanie informowania pracodawcy o zmianach w realizacji inwestycji i brak współpracy z sekcją zamówień publicznych, co stanowiło znaczące przekroczenie przez powoda jego uprawnień i uzasadniało wypowiedzenie mu umowy o pracę.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie następujących przepisów: 1/ art. 30 § 4 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że wskazana w wypowiedzeniu przyczyna była konkretna, gdy skarżący nie wiedział i nie rozumiał, z jakiego powodu wypowiedziano mu umowę o pracę, 2/ art. 45 § 1 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie jako przyczynę wypowiedzenia przekroczenia umocowania w związku z podpisaniem „ustaleń w sprawie akceptacji sufitów podwieszanych”, podczas gdy przyczyna ta nie była wskazana w wypowiedzeniu, 3/ art. 45 § 1 k.p. przez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że wypowiedzenie może być zasadne w przypadku zasadności choćby jednej z kilku przyczyn, gdy zasadność wypowiedzenia umowy o pracę na czas nieokreślony należy oceniać z uwzględnieniem łącznie wszystkich przyczyn wskazanych przez pracodawcę, a nie tylko jednej, 4/ art. 45 § 1 k.p. przez jego niewłaściwe zastosowanie i nie odniesienie przyczyny wypowiedzenia do okresu zatrudnienia skarżącego i jego dotychczasowej nienagannej pracy, 5/ art. 8 k.p. przez jego niezastosowanie mimo, że Sąd winien ocenić czy przy wypowiedzeniu umowy o pracę nie doszło do naruszenia zasad współżycia społecznego, 6/ art. 378 § 1 k.p.c. przez rozpoznanie sprawy ponad granicę apelacji i uznanie zasadności wypowiedzenia na podstawie przyczyny nie wskazanej przez pozwaną, 7/ art. 382 k.p.c. przez pominięcie szeregu dowodów przeprowadzonych na okoliczność wieloletniej, nienagannej i

dobrze ocenianej pracy skarżącego przy wcześniejszych inwestycjach i „uzyskania zgody na podpisanie ustaleń materiałowych na sufity podwieszane, oraz celu podpisania tego dokumentu, a także znacznej redukcji administracji w G. i wynikających z tego zwolnień”, 8/ art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez niewystarczające i lakoniczne uzasadnienie wyroku, sprowadzające się do omówienia praktycznie wyłącznie kwestii opraw i sufitów, z jednoczesnym niewskazaniem, na jakich dowodach Sąd oparł rozstrzygnięcie, oraz dlaczego szeregu dowodów i okoliczności nie uwzględnił oraz pominął braku możliwości wypowiedzenia się co do protokołu kontroli, okresu zatrudnienia skarżącego, zwolnień u pozwanej oraz znacznej redukcji administracji w G., w tym działu skarżącego.

W ocenie skarżącego, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, „czy działanie pracownika dla pozorów, nie mające wywołać skutków prawnych i uzgodnione z bezpośrednim przełożonym jest naruszeniem obowiązków pracowniczych i może stanowić przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę”. Istnieje również potrzeba wykładni art. 45 § 1 k.p. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie w zakresie ustalenia „czy przyczyny wypowiedzenia winny być oceniane łącznie czy osobno i czy dla skuteczności wypowiedzenia wystarczające jest ustalenie zasadności choćby jednej z kilku przyczyn, wskazanych w oświadczeniu o wypowiedzeniu”. Ponadto skarga kasacyjna jest „oczywiście uzasadniona, co potwierdzają wyżej podniesione zarzuty”: 1/ przekroczenia przez Sąd Okręgowy granic apelacji i przyjęcie za uzasadnioną przyczyny wypowiedzenia przekroczenia umocowania w związku z podpisaniem przez skarżącego „ustaleń w sprawie akceptacji sufitów podwieszanych, gdy pozwana wskazując na przekroczenie umocowania ani w wypowiedzeniu umowy o pracę, ani na żadnym etapie postępowania nie wskazywał na ustalenia dot. sufitów podwieszanych i nie były one przedmiotem postępowania”, 2/ całkowitego pominięcia przez Sąd Okręgowy okresu 21 lat nienagannej pracy skarżącego na stanowisku kierownika, 3/ całkowitego pominięcia, że pozwana w czasie złożenia wypowiedzenia umowy o pracę przeprowadziła reorganizację znacznie ograniczając administrację w G., w tym likwidując dział skarżącego oraz redukując zatrudnienie, 4/ nieuwzględnienia przy ocenie zasadności wypowiedzenia zasad współżycia społecznego (art. 8 k.p.),

z uwagi na długoletni okres zatrudnienia u powoda oraz dokonania wypowiedzenia „na kilka miesięcy przed uzyskaniem ochrony przedemerytalnej z art. 39 k.p.”.

W konsekwencji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i jego zmianę przez przywrócenie go do pracy, zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącego kwoty 4.894 zł tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownej rozpoznania Sądowi drugiej instancji, a także o zasądzenie od pozwanej na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do rozpoznania. Wprawdzie można oprzeć ten środek zaskarżenia na naruszeniu przepisów postępowania (jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy), ale taką podstawą nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, które usuwają się spod weryfikacji kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.). Wskazany w podstawie skargi zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodów, które doprowadziły do wydania zaskarżonego wyroku lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie ustalonego stanu faktycznego (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I PKN 615/00, OSNAPiUS nr 15, poz. 352; z dnia 8 marca 2010 r., II PK 260/09, LEX nr 590229). Takich zarzutów nie można postawić zaskarżonemu wyrokowi Sądu Okręgowego. Również zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. nie może stanowić samodzielnego uzasadnienia podstawy skargi kasacyjnej. Chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 378 k.p.c., ponieważ Sąd Okręgowy nie wykroczył poza ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, a jedynie dokonał ich odmiennej oceny. Z ustaleń tych wynikało, że skarżący bez wymaganej zgody

swojego bezpośredniego przełożonego zmienił część kontraktu inwestycyjnego (oprawy oświetlenia na tańsze) z przekroczeniem udzielonego mu umocowania, bez równoczesnego obniżenia wynagrodzenia wykonawcy, które zostało skorygowane dopiero po interwencji pracodawcy i okresowym zablokowaniu finansowania inwestycji. W podobny sposób skarżący bezpodstawnie zaakceptował złożoną przez wykonawcę ofertę na sufity podwieszane w kwocie ponad 400 tys. zł. Już te okoliczności uzasadniały ocenę, że zachowania pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowniczym, który przekraczał udzielone mu umocowania, w sposób oczywisty prowadziły do utraty zaufania. W konsekwencji uzasadnione było rozwiązanie stosunku pracy ze skarżącym z uwagi na rzeczywistą, istotną i prawdziwą utratę zaufania pracodawcy, wynikającą z dostatecznie ujawnionego nienależytego wykonywania obowiązków pracowniczych, a zatem wniesiona skarga okazała się ewidentnie bezpodstawna i nieuzasadniona. W szczególności, powód, który z przekroczeniem umocowania pracodawcy nienależycie wykonywał powierzone mu obowiązki, nie może skutecznie zarzucać nadużycia prawa pracodawcy, który legalnie dokonał uzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę.

W konsekwencji Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.